Oświadczenie złożone
przez senator Annę Górską
w dniu 2 lutego 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister zdrowia Jolanty Sobierańskiej-Grendy

Szanowna Pani Ministro!

Według danych Fundacji DKMS w Polsce średnio co 40 minut ktoś dowiaduje się o diagnozie białaczki lub innego nowotworu krwi. Rocznie jest to ponad 13 tysięcy osób. Fundacja ma w swojej bazie dane ponad 2 milionów potencjalnych dawców oraz 16 tysięcy dawców faktycznych.

W wielu przypadkach przeszczep komórek macierzystych lub szpiku kostnego jest szansą na nowe życie dla chorego pacjenta. Obecnie przywilejami dawców szpiku są: zwrot kosztów wyżywienia oraz przejazdu na badania wstępne i pobranie, pełnopłatne dni wolne na czas badań wstępnych oraz pobrania, legitymacja i odznaka Dawcy Przeszczepu, korzystanie poza kolejnością z ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w ramach NFZ, bezpłatne zaopatrzenie w niektóre leki, darmowe przejazdy komunikacją miejską w niektórych miastach. Dawcom szpiku, w przeciwieństwie do sytuacji honorowych dawców krwi, nie przysługuje prawo do dnia wolnego w dniu następnym po pobraniu, ulga podatkowa w PIT z tytułu darowizn, bezpłatne badania laboratoryjne oraz karta identyfikacyjna grupy krwi.

W związku z tym kieruję prośbę o rozważenie rozszerzenia obowiązującego katalogu uprawnień przysługujących dawcom krwi na dawców szpiku kostnego lub komórek macierzystych. Warto pamiętać, że procedura oddania szpiku lub komórek macierzystych wiąże się ze znacząco większym obciążeniem dla organizmu niż procedura oddania krwi.

Dawcy szpiku są gotowi poświęcić kilka tygodni na przeprowadzenie szczegółowych badań, a następnie poddać się zabiegowi wymagającemu kilkudniowej rekonwalescencji, aby uratować życie drugiego człowieka. Taki czyn o wysokim znaczeniu społecznym powinien zostać należycie doceniony. Jednak obecny stan prawny nie zapewnia systemowych form wsparcia i uznania porównywalnych z tymi, które przysługują honorowym dawcom krwi, co może budzić poczucie niesprawiedliwości. Rozszerzenie katalogu uprawnień mogłoby także przyczynić się do zwiększenia liczby osób gotowych do podjęcia tej formy donacji, co miałoby bezpośredni wpływ na zwiększenie skuteczności leczenia pacjentów z nowotworami krwi lub innymi ciężkimi chorobami układu krwiotwórczego. Ponadto rozszerzenie katalogu przywilejów może promować postawę solidarności oraz odpowiedzialności obywatelskiej przez podnoszenie świadomości społecznej.

Anna Górska
senatorka RP